

**Zgoda WŁASNA Pacjenta na zabieg WYBIELANIA ŻYWYCH zębów pod kierunkiem
lekarza dentysty.**

Dotyczy Pacjentów pełnoletnich zdolnych do świadomego wyrażenia zgody.

Pacjent:

Imię i nazwisko

Adres zamieszkania:

PESEL

Tel.

e-mail

Informacje dla Pacjenta:

Najczęstsze przyczyny przebarwień zębów: przebarwienia związane z biofilmem oraz miękkimi i twardymi złoгами nazębnymi, palenie papierosów, próchnica, przenikanie substancji barwnych w strukturę tkanek twardych, procesy starzenia się, ubytki szkliwa, zmiana przezierności i koloru zębiny, choroby ogólne, żółtaczką, porfirią, fluorozą, resorpcje korzeni zębów, zębów pozbawiony żywej miazgi (martwy), wynaczynienie krwi, zgorzeliowy rozpad miazgi zęba, zmiany pourazowe, zatrucia (np. metalami), zażywanie niektórych leków (np. antybiotyki z grupy tetracyklin), materiały stomatologiczne, czynniki wrodzone, czynniki układowe, metaboliczne, wady rozwojowe zębów, choroba hemolityczna noworodków.

Sposoby i istota rozjaśnienia barwy zębów:

1. **Zabiegi higieniczne-** są najprostszym i podstawowym sposobem pozwalającym na usunięcie niektórych przebarwień związanych z biofilmem, usuwają osady przy zastosowaniu past działających ściernie lub/i chemicznie. Zabiegi higieniczne częściowo przywracają naturalny kolor zębów.
2. **Wybielanie-** pozwala na głębszą (niż zabiegi higieniczne) zmianę barwy przy zastosowaniu chemicznego środka wybielającego na powierzchni zębów (niekiedy aktywowanego źródłem światła), który przez utlenianie powoduje transformacje związków chemicznych o różnym stopniu zabarwienia na substancje o zabarwieniu jaśniejszym lub bezbarwne.
3. **Mikroabrazja szkliwa-** zabieg dwuetapowy, składający się z abrazji mechanicznej i erozji chemicznej. Abrazja mechaniczna przeprowadzana jest przy użyciu wiertła z drobnoziarnistym nasypem diamentowym. Drugi etap- erozja chemiczna wykonywana jest za pomocą pasty zawierającej kwas solny lub fosforowy, która jest wcierana w powierzchniową warstwę szkliwa za pomocą specjalnej gumki montowanej na wolnoobrotową końcówkę na mikrosilniku. W końcowym etapie zęby są pokrywane żelom fluorowym i szlifowane.
4. **Uzupełnienia (rekonstrukcje) z ceramiki i kompozytów.**

Dobór metody rozjaśniania musi być poprzedzony diagnozą przyczyny odbarwienia zębów. Dlatego jakiegokolwiek próby wybielania zębów powinny być skonsultowane z lekarzem.

Cel zabiegu wybielania: zabieg wybielania wykonujemy w celu zmiany koloru zębów, co pozwala uzyskać lepszy niż naturalny efekt estetyczny, usunąć przebarwienia lub rozjaśnić kolor zębów. Wybielanie zębów, w zależności od etiologii przebarwienia może być zabiegiem leczniczym lub służyć wyłącznie celom estetycznym.

Metody wybielania żywych zębów:

1. **Samodzielne**- wykonywane w warunkach domowych, przy zastosowaniu ogólnodostępnych środków w postaci past, nici do zębów, żelów, wosków, gum do żucia, lakierów, pasków, fabrycznych lub samodzielnie ukształtowanych nakładek, środków aktywowanych źródłem światła.

2. Pod kierunkiem stomatologa:

a. W warunkach domowych przy zastosowaniu nakładek. Lekarz na podstawie wycisków zębów górnych i dolnych zaleca technikowi wykonanie indywidualnych nakładek lub wykorzystuje fabrycznie ukształtowane nakładki, które po termicznym uplastycznieniu dopasowuje w jamie ustnej Pacjenta. Po otrzymaniu nakładek z pracowni technicznej lekarz dopasowuje je zgodnie z warunkami klinicznymi i zaleceniami producenta środka wybielającego. Następnie do nakładek aplikuje się środek wybielający kontaktujący z powierzchnią zębów. Nakładki zakłada się w domu na noc lub na dzień przestrzegając procedury przekazanej przez lekarza. Zawsze po założeniu nakładki należy usunąć nadmiar środka wybielającego i sprawdzić, czy nie wycieka ona na tkanki miękkie. Wybielanie wymaga kilku wizyt i stałej kontroli lekarza.

b. **Profesjonalne w warunkach ambulatoryjnych przez lekarza.** W zależności od wybranej metody środek wybielający o dużym stężeniu nakładany jest za pomocą nakładek lub bezpośrednio na zęby po wcześniejszym zabezpieczeniu tkanek miękkich. Środek wybielający może być aktywowany źródłem energii (lampą polimeryzacyjną UV, plazmową, diodową lub laserem). Wybielanie przebiega kilku etapowo, środek wybielający nakładany jest i usuwany kilkakrotnie. Po wybielaniu następuje wygładzenie i wypolerowanie wybielonych powierzchni. Zabieg wymaga niekiedy kilku wizyt i może być połączony z samodzielnym wybielaniem w domu metodą nakładkową, środkiem o mniejszym stężeniu. Silnie przebarwione zęby wymagają przygotowania (wytrawienia) kwasem fosforowym w celu zwiększenia przenikalności wybielacza.

Zabieg wybielania przez lekarza dentystę poprzedza badanie lekarskie: ocena odcienia zębów, wybór metody wybielania, profesjonalne czyszczenie oraz ewentualne badania dodatkowe. Wybielanie jest procesem wielofazowym często o skomplikowanym przebiegu, dlatego jego efektywność i stan zębów Pacjenta powinny być na każdym etapie kontrolowane, aby uniknąć uszkodzenia tkanek twardych. Niekiedy wybielanie należy przerwać przed zakończeniem planowanych etapów, aby chronić zdrowie Pacjenta. Niekiedy ze względów osobniczych, zęby reagują słabo lub nie reagują w ogóle na zastosowany preparat wybielający, wtedy należy powtórzyć zabieg, a najczęściej zmienić preparat (np. na preparat innego producenta) lub metodę, co wiąże się m. in. z dodatkowymi kosztami.

Utrzymanie trwałych efektów zabiegu wymaga (do momentu stabilizacji koloru) rezygnacji ze spożywania produktów barwiących, w przeciwnym razie, aby utrzymać pierwotny efekt zmiany barwy, zabieg należy częściej powtarzać. Ostateczny efekt wybielania (kolor) stabilizuje się po okresie od 7 dni do 3 tygodni po wybielaniu. Efekt wybielania nie jest przewidywalny i nie może być gwarantowany, gdyż zależy od wielu czynników w tym od cech osobniczych Pacjenta (w tym uwarunkowań genetycznych, składu mineralnego szkliwa, składu i lepkości śliny Pacjenta, diety, przyjmowanych leków, stosowanych używek, nawyków higienicznych) niekiedy powikłań wynikających m. in. z trudnej do przewidzenia reakcji Pacjenta na środki chemiczne. Zęby martwe mogą nie zmienić odcieniu lub zmieniają go inaczej niż zęby żywe, dlatego wymagają odmiennego postępowania wybielającego. Efekt wybielania w większości przypadków nie jest trwały, utrzymuje się od roku do trzech lat. Niekiedy wymagane jest częstsze powtarzanie zabiegu. Powolne wybielanie daje bardziej stabilne efekty.

Zalecenia przed zabiegiem: Zabezpieczenie ubytków pochodzenia próchnicowego i nie próchnicowego oraz nieszczelnych wypełnień, profesjonalne oczyszczenie zębów ze złogów nazębnych minimum 2 tyg. przed wybielaniem, wykonanie zdjęcia RTG w celu oceny rozległości komory miazgi i stanu tkanek około wierzchołkowych oraz szczelności wypełnień. Usunięcie biżuterii z jamy ustnej i jej okolic.

Uwaga: Podczas wybielania nie powinno się stosować środków znieczulających ani bez porozumienia z lekarzem stosować jednocześnie innych środków niż uzgodnione.

Konsekwencje wybielania/ naturalne następstwa:

- 1) Brak zmiany koloru wypełnień oraz uzupełnień protetycznych co może skutkować koniecznością ich wymiany.
- 2) Uwidocznienie, zwiększenie intensywności lub zróżnicowania już istniejących różnic kolorystycznych na powierzchni zębów.
- 3) Zwiększenie różnic odcienia między zębami żywymi, a martwymi.
- 4) Możliwość uszkodzenia wypełnień z cementów szkłojononimerowych i schropowacenia powierzchni uzupełnień wykonanych z polimerów i ceramiki.

Powikłania (niektóre możliwe powikłania):

- 1) Zwiększenie skłonności do przebarwień do momentu uzyskania stabilności koloru (około 3 tygodnie).
- 2) Wystąpienie nadwrażliwości zębów i konieczność leczenia jej.
- 3) Ból wybielonych zębów.
- 4) Pojawienie się objawów związanych ze stanem zapalnym miazgi.
- 5) Podrażnienie lub tkliwość tkanek miękkich w tym błony śluzowej, warg, dziąseł, jamy ustnej, gardła, stany zapalne lub białe zabarwienia tych obszarów.
- 6) Owrzodzenie gardła.

- 7) Bóle głowy.
- 8) Mrowienie i kłucie.
- 9) Czasowa zmiana mikro twardości szkliwa i zwiększenie jego ścieralności, które szczególnie przy stosowaniu twardych szczotek do zębów lub/ i past zawierających substancje ściernie, mogą prowadzić do stopniowej abrazji (ubytku) szkliwa i zmatowienia powierzchni zęba.
- 10) Po przekroczeniu tzw. punktu nasycenia materiału wybielanego rozpad części organicznej szkliwa z całkowitym utlenianiem cząsteczek organicznych (rozpad matrycy szkliwa), szkliwo może stać się porowate.
- 11) Jeżeli występują mikrouszkodzenia drażące do zębiny to przez nie środki chemiczne mogą przenikać w głąb zęba , co może powodować silny ból i zaburzenia wybielania przez tak zwany efekt „pryzmatyczny” polegający na tym, że obszar wokół mikrouszkodzeń ma inną barwę – zwykle jaśniejszą
- 12) Szkliwo plamkowe- różne obszary zęba mogą w różnym stopniu reagować na wybielanie.
- 13) Zmiana koloru powierzchni obnażonego korzenia.
- 14) Brak efektów wybielania lub powrót poprzedniego koloru w ciągu kilku tygodni.
- 15) Reakcja alergiczna na substancje smakowe (m. in. cynamon).
- 16) Reakcja alergiczna na substancje zawarte w środkach wybielających i użytych materiałach pomocniczych.
- 17) W przypadku stosowania środków wybielających w nakładce- dysfunkcja stawów skroniowo- zuchwowych.
- 18) Pęknięcia i pęcznienia wypełnień tymczasowych.

Zalecenia w trakcie wybielania i do 3 tygodni po wybielaniu: Dieta biała, tzn. stosowanie płynów i pokarmów bezbarwnych lub białych, zakaz stosowania produktów barwiących (np. czerwone wino, sok porzeczkowy, cola, kawa, herbata, papierosy, buraki, jagody, sos sojowy, soki, napoje o ciemnych barwach). Przez pierwsze dwie godziny po wybielaniu Pacjent powinien pić jedynie wodę i powstrzymać się od jedzenia czy picia innych płynów, gdyż środki wybielające mogą zwiększać porowatość powierzchni szkliwa, co prowadzi do znacznej wrażliwości zębów na czynniki barwiące. W trakcie wybielania wizyty kontrolne powinny odbywać się nie rzadziej niż co 2 do 3 dni. Należy stosować zabiegi i preparaty higieniczne zalecone przez lekarza. Po wybielaniu wykonywać stomatologiczne badania kontrolne nie rzadziej niż co 6 miesięcy, regularnie usuwać złoży nazębne.

Podczas stosowania nakładek w domu przez cały czas stosowania preparatu, do czasu zakończenia zabiegów trzeba zrezygnować z ww. produktów powodujących zabarwienie zębów. W przypadku wystąpienia silnego bólu należy przerwać stosowanie nakładek i skonsultować się z lekarzem. Nie można jednocześnie stosować innych niż zalecone zabiegów ani środków wybielających. Należy ściśle przestrzegać przekazanych przez lekarza zaleceń.

Wiele stanów chorobowych jak i przyjmowanych leków może wpłynąć na przebieg zabiegu. Z tego powodu przed wykonaniem wybielania konieczne jest szczegółowe poinformowanie lekarza o stanie zdrowia.

Pacjent informuje lekarza

1. **Przeciwwskazania:** Prosimy o sprawdzenie czy występują u Pani/ Pana którekolwiek z poniższych przeciwwskazań. Jeżeli tak, to prosimy o **podkreślenie** lub **otoczenie** danego przeciwwskazania **i dodatkowe ustne poinformowanie o nim lekarza.**

Bezwzględne: ciąża i okres karmienia piersią, bardzo duża komora miazgi zęba, nadwrażliwość obnażonej powierzchni korzenia, występowanie nadwrażliwości zębów, znaczny ubytek szkliwa, stany zapalne dziąseł i tkanek przyzębia, wypełnienia z amalgamatu, alergia na nadtlarki i środki pomocnicze, mikrouszkodzenia powierzchni zęba drażące do zębiny, niezdolność lub niechęć do utrzymania nakładki przez wymagany czas, wiek poniżej 10 roku życia.

Względne: obecność rozległych wypełnień, próchnica, występowanie nieszczelności brzeżnych wypełnień lub obszarów o zaburzonej mineralizacji, stosowanie potraw i używek zawierających barwniki (m. in. tytoń, kawa, herbata, czerwone wino), nawyki żywieniowe predestynujące do powstawania mikrouszkodzeń tkanek twardych (spożywanie lodów, obgryzanie różnych przedmiotów, ołówka, okularów, parafunkcje), zła higiena jamy ustnej, zaburzenia w stawach skroniowo-żuchwowych, przyjmowanie silnych leków (psychotropowe, przeciwpadaczkowe, cytostatyki), przyjmowanie leków przeciwbólowych, uczulenie na lateks.

Inne występujące przeciwwskazania według oceny i obaw Pacjenta (wymienić, jakie):.....

.....

2. **Przyjmowane leki:** prosimy o informację, czy aktualnie przyjmuje Pani/ Pan jakikolwiek leki. Jeżeli tak, to prosimy o **podkreślenie** lub **otoczenie** danego leku lub wpisanie innych przyjmowanych leków **i dodatkowe ustne poinformowanie o nich lekarza.**

Przyjmuję następujące leki: leki przeciwbólowe (uwaga- przyjmowanie leków przeciwbólowych jest przeciwwskazaniem do wybielania).

Inne przyjmowane leki (wymienić, jakie): .....

.....

3. **Szczególny stan zdrowia Pacjenta:** Prosimy o informację przez podkreślenie lub otoczenie niżej wymienionych okoliczności, (jeśli występują) **i dodatkowe ustne poinformowanie o nich lekarza.**

Szczególny stan zdrowia: jestem w trakcie chemioterapii, radioterapii i do roku po jej zakończeniu; jestem w ciąży lub w okresie karmienia piersią.

Rekomendowany przez lekarza zakres zbiegu i metoda wybielania:.....

.....
.....
.....

Zaakceptowany przez Pacjenta zakres zabiegu i metoda wybielania:.....

.....
.....
.....

Koszt wybielania zębów:.....

Koszt słownie:.....

Uwaga: Ta zgoda dotyczy tylko wybielania zębów pod kierunkiem stomatologa (nie dotyczy innych metod rozjaśniania zębów).

Pacjent oświadcza:

1. Oświadczam, że decyzję o wybielaniu zębów podjąłem samodzielnie bez jakiegokolwiek nakłaniania mnie przez lekarza.
2. Oświadczam, że zostałem/ am poinformowany/ na o istocie i celu zabiegu, o normalnych następstwach zabiegu, o możliwości wystąpienia powikłań i ewentualnej konieczności leczenia.
3. Oświadczam, że powyższe zasady przeczytałem/ am i zrozumiałem/ am, uzyskałem/ am również wszelkie wyjaśnienia dotyczące mojego przypadku. Zostałem/ am poinformowany/ a o alternatywnych możliwościach, ich wadach, zaletach i ich ryzyku, z zaniechaniem zabiegu włącznie. Miałem/ am możliwość swobodnego zadawania pytań i uzyskałem/ am dodatkowe wyjaśnienia.
4. Rozumiem, że tak jak w przypadku wszystkich procedur ogólnomedycznych i i stomatologicznych, pozytywne/ oczekiwane efekty nie są zagwarantowane.

5. Przyjmuję do wiadomości, że podczas zabiegu mogą wystąpić nowe okoliczności, które należy uwzględnić i dlatego może zaistnieć konieczność zmiany koncepcji (zmiany metody, poszerzenia lub zmniejszenia zakresu). Rozumiem, że podczas świadczenia medycznego komunikacja z Pacjentem może być utrudniona oraz należy dążyć do skrócenia czasu interwencji medycznej (odkrycia pola zabiegowego), co w istotny sposób zmniejsza stres i możliwość infekcji oraz przyspiesza gojenie. Dlatego, w przypadku konieczności zmiany koncepcji zabiegu, wyrażam żądanie kontynuowania przy uwzględnieniu nowych okoliczności, a w przypadku konieczności poszerzenia zabiegu zobowiązuje się do pokrycia związanych z tym kosztów zastosowanych procedur i zużytych dodatkowych materiałów.

6. Zobowiązuję się do stosowania skutecznej higieny jamy ustnej oraz do wizyt kontrolnych według zaleceń lekarza.

7. W przypadku różnic między rekomendowanym a wybranym i zaakceptowanym przez PACJENTA zakresem zabiegu, oświadczam, że zostałem pouczony o wszelkich okolicznościach i ryzyku związanym z brakiem zgody na rekomendowany zakres zabiegu.

8. Niniejszym, zgodnie z art. 31-35 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jednolity Dz. U. Z 2005 nr 226 poz. 1943 z późniejszymi zmianami) wyrażam zgodę na wybielanie zębów przez:

Imię i nazwisko lekarza.....

Nazwa Gabinetu.....

.....

czytelny podpis i pieczęć

lekarza stomatologa

.....

data

.....

czytelny podpis Pacjenta